S P R A W O Z D A N I E
z działalności w roku 2019

1) Dane Fundacji:

pełna nazwa : Fundacja "Centrum im. Prof. Bronisława Geremka".

siedziba : 00-538 Warszawa, ul. Wilcza 9a lok.7

rejestracja : 16.12.2008 r., Krajowy Rejestr Sądowy nr 0000319089

regon : 141716380

zarząd : trzyosobowy

Ignacy Niemczycki
zam. ul. Narbutta 83/i-4
02-524 Warszawa

Magdalena Witwicka
zam. ul. Kamykowa 35
03-289 Warszawa

Wojciech Białożyt
zam. ul. Mickiewicz 25/123
01-551 Warszawa

Cele statutowe :

1. Organizowanie i finansowanie konferencji, wykładów, seminariów, sympozjów, wystaw, odczytów, szkoleń i spotkań, jak również innych form działalności oświatowej i edukacyjnej.

2. Organizowanie obozów i spotkań studentów, naukowców oraz osób z różnych środowisk naukowych, kulturalnych i politycznych oraz z różnych państw.

3. Aktywizowanie ludzi nauki oraz społeczeństwa do podejmowania działań służących celom Fundacji.

4. Podejmowanie działalności wspierającej dialog między różnymi środowiskami i państwami.

5. Finansowanie stypendiów naukowych, organizowanie konkursów, fundowanie nagród.

6. Zakładanie i prowadzenie bibliotek poświęconych propagowaniu myśli europejskiej.

7. Współpraca, wspieranie oraz finansowanie instytucji naukowych, organizowanie nowych, których cel działania jest zbieżny z celami Fundacji.

8. Publikacje wygłoszonych wykładów, odczytów, prezentacji, skryptów i innych materiałów zgodnych z celami Fundacji, prowadzone w sposób niedochodowy.

9. Współpraca z organami administracji państwowej i samorządowej.

10. Współpraca z osobami i instytucjami krajowymi i zagranicznymi prowadzącymi działalność w zakresie objętym celem Fundacji.

11. Promocja i organizacja akcji propagujących idee Fundacji.

12. Prowadzenie działalności wydawniczej, w tym opracowywanie oraz publikowanie raportów, poradników i materiałów edukacyjnych oraz monitoring mediów,

13. Szkolenia i projekty dla przedsiębiorstw, instytucji i administracji publicznej, samorządów terytorialnych, partii politycznych, mediów, organizacji pozarządowych i grup obywatelskich,

14. Prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie zgodnym z celem Fundacji, a w szczególności w obszarze rozwijania polityk Unii Europejskiej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

2) Opis działalności statutowej:

W 2019 roku Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka prowadziła działalność w następujących obszarach: 1) upamiętnianie dorobku i osoby Bronisława Geremka, 2) działalność wydawnicza, 3) dialog europejski, 4) edukacja.

Z inicjatywy Fundacji opublikowane zostały dwie książki: "Nauki płynące z Zagłady", Gerarda Rabinovitcha oraz „Jestem obywatelem Unii Europejskiej" pod redakcja naukową prof. Romana Kuźniara.

Fundacja kontynuowała działalność edukacyjną. Młodzież brała udział w warsztatach historycznych, konstytucyjnych i europejskich. Jak co roku przyznane zostały stypendia dla studentów kierunków humanistycznych.

Fundacja była partnerem w koalicji organizacji pozarządowych „Front Europejski", w ramach której prowadzi projekt „Wojownicy Klawiatury".

Zorganizowano także następujące debaty:

- „Polaryzacja społeczna na przykładzie wyborów w Niemczech, Włoszech i Szwecji"
- „Porządek prawny „dzień po" ,
- „Jak Polacy kochają Unię?",
- „Jak rozmawiać i uczyć o UE?",
- „Europa w brutalnym świecie"
- „Lud przeciwko demokracji"

I. UPAMIĘTNIANIE DOROBKU I POSTACI BRONISŁAWA GEREMKA

a) W 11. rocznicę śmierci prof. Bronisława Geremka, 13 lipca 2019 r., przedstawiciele Fundacji złożyli kwiaty na grobie Profesora a w godzinach popołudniowych przyjaciele i współpracownicy Profesora spotkali się na ul. Piwnej, by Go wspominać.

b) 30 kwietnia 2019 w Brukseli przed domem, w którym mieszkał, została odsłonięta tablica upamiętniająca Profesora Bronisława Geremka.

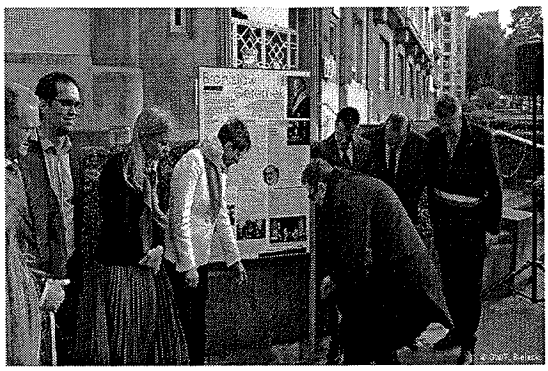

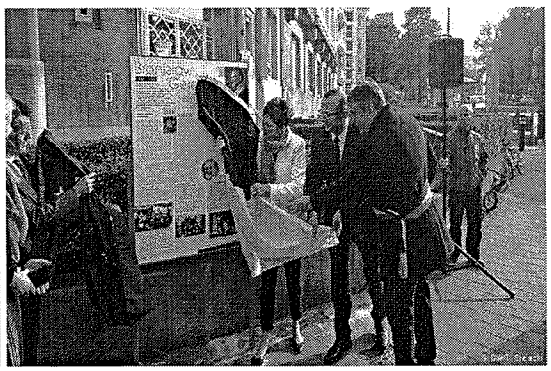

c) Fundacja obchodziła swoje 10. lecie powstania.

d) Kampania upamiętniająca Bronisława Geremka z okazji 20. rocznicy wstąpienia Polski do NATO". Na różnych nośnikach pojawiło się 110 plakatów w wielu miastach w Polsce (m.in. Warszawie, Wrocławiu, Krakowie, Łodzi, Poznaniu) oraz powstał na tę okazję spot pt. „20 rocznica wejścia Polski do NATO", wyemitowany w dniach 7-21 marca 2019 w warszawskich autobusach i tramwajach.

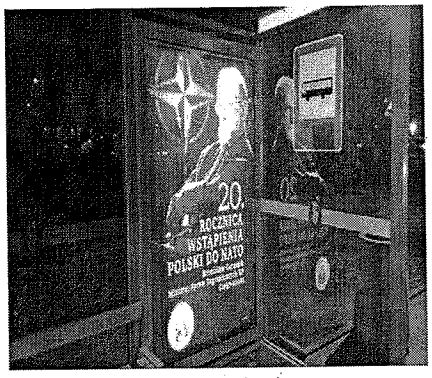

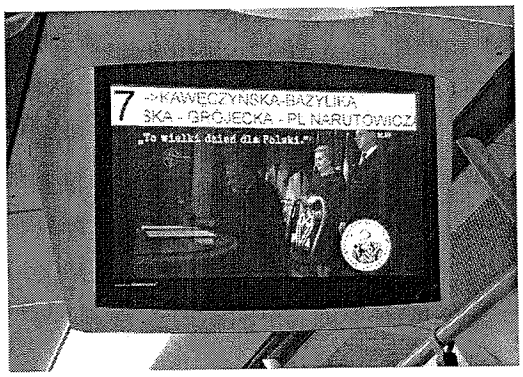

II. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Z inicjatywy Fundacji opublikowane zostały dwie książki:

- **"Nauki płynące z Zagłady",** Gerard Rabinovitch.
  W książce m.in. o uwikłaniu języka i jego mocy w budowaniu barbarzyńskiej machiny destrukcji. „Język nazistów obfituje w mocne przymiotniki, spośród których "fanatyczny" i „totalny" cieszą się szczególnym wzięciem: „państwo totalne", „totalny człowiek, (...) współbrzmiące (..) z "wojną totalną". „Język nazistowski czerpie wiele słów z zagranicy (...), ale zmienia walor słów i częstotliwość ich użycia". „Pozbawia człowieczeństwa" itd.

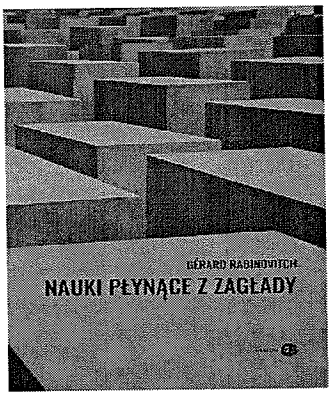

- **„Jestem obywatelem Unii Europejskiej",** praca zbiorowa pod redakcją naukową prof. Romana Kuźniara.
  „Bycie Polakiem, obywatelem Unii Europejskiej ma cały szereg zalet, z których nie zawsze zdajemy sobie sprawę. Polacy powinni mieć zatem świadomość obecnych zagrożeń dla swojego statusu, nie tylko tożsamościowego, ale także obywatelskiego. Jest to wartość, której trzeba bronić dla siebie i dla Polski. (...) Nasza wolność, bezpieczeństwo, rozwój są nieodłącznie związane z naszą przynależnością do rodziny narodów europejskich(...) Nie możemy pozwolić, aby budzące się dzisiaj demony przeszłości zniszczyły odwieczne europejskie marzenie! „Śpieszmy się kochać Europę"!" – Roman Kuźniar.

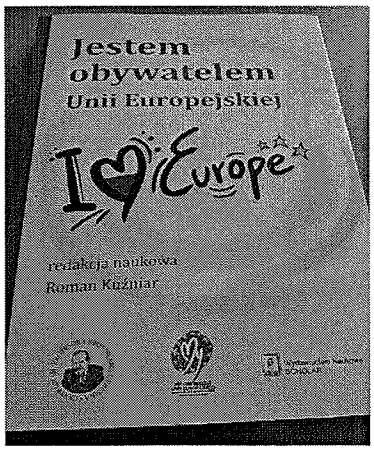

III. DIALOG EUROPEJSKI

I) FRONT EUROPEJSKI, W 2019 r. w Fundacji działał sekretariat Frontu Europejskiego (nieformalnej koalicji organizacji pozarządowych zajmujących się sprawami europejskimi). Fundacja kontynuowała działania na rzecz zacieśnienia współpracy pomiędzy proeuropejskimi organizacjami pozarządowymi w Polsce. W ramach programu europejskiego realizowano także szereg indywidualnych działań.

Badania. Bazując na badaniach przeprowadzonych w 2018 r. zespół przygotował rozszerzony materiał opisujący wyniki badań jakościowych i ilościowych dotyczących stosunku obywateli i obywatelek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Informacje o wynikach badań były prezentowane w ogólnokrajowych mediach.

Kampanie społeczne.

- Przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, we współpracy z Alliance4Europe, zespół przygotował kampanię pro-frekwencyjną skierowaną do młodych osób. Kampania współfinansowana z Funduszu Obywatelskiego dotarła do ponad 2,5 mln osób w mediach społecznościowych. Głównym elementem kampanii był film z udziałem znanego prezentera radiowego. W kampanię zaangażowało się też wiele liderów opinii w internecie m.in. Anja Rubik.
- Poprzez fanpage Front Europejski Fundacja prowadzi szereg kampanii – pro-europejskich m.in. dotyczących Brexitu. Kampania jest dużym sukcesem i przy minimalnych wydatkach osiągnęła łączny zasięg 1,3 mln odbiorców, średnio 100 tys. na post.
- Z okazji 15 lat Polski w UE, wraz z innymi organizacjami, przygotowana została seria filmów o tym co członkostwo w Unii oznaczało dla organizacji pozarządowych. Osiągnięte zostały zasięgi kilkudziesięciu tysięcy osób.

- Razem z Fundacją Batorego Fundacja promowała materiały edukacyjne dotyczące UE. Dzięki skutecznej promocji materiały dotarły do prawie 700 tys. osób w mediach społecznościowych.

Walka z dezinformacją. We współpracy z przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce, Fundacja rozwijała program *Wojownicy Klawiatury* - społeczności walczącej z fake-newsami dotyczącymi polityk i wartości europejskich.

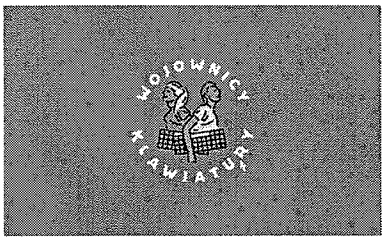

- Grupa Wojownicy Klawiatury rozrosła się do 1,8 tys. członków a sam projekt został wymieniony w dokumencie dla przywódców UE na posiedzeniu w Sybinie. Łącznie w spotkaniach zorganizowanych dotychczas przez koordynatorów/wolontariuszy wzięło udział ok. 250 osób. Projekt był promowany na konferencjach - łącznie zaprezentowano informacje o projekcie na ok. 35 spotkaniach i wydarzeniach specjalnych, docierając bezpośrednio do ok. 2200 osób. Projekt był promowany w mediach. Szacujemy, iż łącznie informacje o projekcie dotarły do ok. 10 tys. osób. Natomiast powiązane promowane materiały fact-checkingowe dotarły do ok. 640 tys. użytkowników mediów społecznościowych.
- Dla członków społeczności Fundacja zorganizowała zjazd integracyjno-szkoleniowy, wysoko oceniany przez uczestników w ankiecie ewaluacyjnej.

- W listopadzie opublikowany został raport o dezinformacji w czasie wyborów do Parlamentu RP. Fundacja przedstawiła także raport o łamaniu ciszy wyborczej przez kandydatów - zidentyfikowane przypadki zostały omówione przez krajowe media. Raport dostępny - https://geremek.pl/index.php?id=1091

- We współpracy z Fundacją Schumana prowadzone są szkolenia o dezinformacji. W szkoleniach mogą uczestniczyć wszystkie zainteresowane młode osoby, szkolenia są oferowane szkołom i organizacjom pozarządowym.
- Projekt *Wojownicy Klawiatury* był prezentowany podczas wielu wydarzeń masowych m.in. Open'er, Igrzyska Wolności, Europa zmienia Warszawę, obchody 4 czerwca w Gdańsku, Parada Schumana.

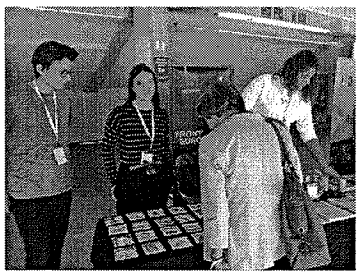
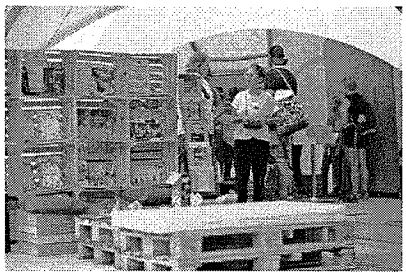

- Realizacja projektu jest możliwa dzięki wsparciu przedstawicielstwa Komisji Europejskiej i Fundacji im. Stefana Batorego.

Dyskusje kandydatów do Parlamentu Europejskiego. Razem z Kulturą Niepodległą Fundacja przeprowadziła otwarte dyskusje z kandydatami do Parlamentu Europejskiego. Dyskusje dotyczyły spraw kultury i zostały na nie zaproszone trzy wiodące komitety wyborcze.

II) "Ukraina + kraje V4: promocja lepszego zrozumienia", międzynarodowy projekt mający na celu nawiązanie eksperckiego dialogu pomiędzy Ukrainą, Węgrami, Słowacją i Polską, w celu analizy stosunków między Ukrainą i jej sąsiadami z V4 oraz opracowanie zaleceń dla polityki zagranicznej krajów sąsiedzkich. Fundację w tym projekcie reprezentowali: Michał Sęk oraz dr Łukasz Adamski. W wyniku współpracy z partnerami powstał raport pt. „Polityka sąsiedztwa Ukrainy i jej sąsiadów. Promowanie lepszego zrozumienia."

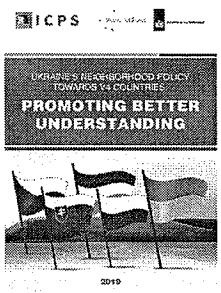

III. EP Network of Political Houses and Foundations, Fundacja im. prof. Bronisława Geremka jest częścią Networku Europejskich Fundacji i stowarzyszeń dedykowanych ojcom założycielom Europy oraz architektom zjednoczenia Europy po upadku komunizmu. W listopadzie 2019 odbyło się kolejne już spotkanie w Brukseli.

IV. DEBATY

- **„Polaryzacja społeczna na przykładzie wyborów w Niemczech, Włoszech i Szwecji"** z udziałem Anne Applebaum, 18 luty 2019, Warszawa. We współpracy z Towarzystwem Kultury Stosowanej.

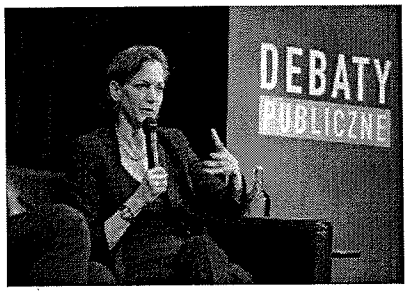

- **"Porządek prawny „dzień po"** z udziałem prof. Marcina Matczaka, 19 marca 2019, Warszawa. We współpracy z Towarzystwem Kultury Stosowanej.

- **„Jak Polacy kochają Unię**?" z udziałem z prof. Romana Kuźniara, dr Małgorzaty Durskiej, Mai Mazurkiewicz oraz Jolanty Kurskiej, 21 kwietnia 2019, Warszawa. We współpracy z Towarzystwem Kultury Stosowanej.

-

- **„Jak rozmawiać i uczyć o UE?"**, z udziałem dr Piotra Podemskiego, dr Romana Szełemeja, dr Jolanty Kurskiej, 10 maja 2019, Wałbrzych.

- **„Europa w brutalnym świecie"** debata z udziałem prof. Didier Francforta (Uniwersytet Nancy, Francja), ks. Prof. Alfreda Wierzbickiego (KUL), red. Jerzego Kuczkiewicza (belgijski dziennik le Soir), prof. Iwony Hofman (UMCS) oraz dr Jolanty Kurskiej, podczas obchodów 450. Rocznicy zawarcia Unii Lubelskiej, 15 maja 2019.Trybunał Koronny, Lublin.

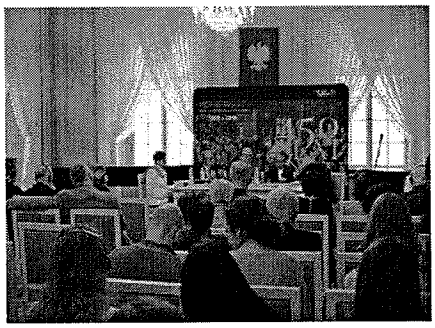

- **„Lud przeciwko demokracji"**, z udziałem Bernarda Guetty (europarlamentarzysta, Francja), Pauliny Kierzkowskiej-Knapik (inicjatywa Wolne Sądy), 14 września 2019, Łódź, w ramach Igrzysk Wolności pod wspólnym tytułem „Jak zwyciężają demokracje".

V. EDUKACJA

a) WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY GIMNAZJALNEJ I PONADGIMNAZJALNEJ

Edycja 2018/2019

W 2019 r. kontynuowany był program zajęć dla młodzieży z województwa mazowieckiego rozpoczęty jesienią 2018 r. Uczestniczyło w nim 30 uczniów. Jego celem jest rozwijanie zainteresowań młodych ludzi, wykształcenie umiejętności analizy bieżących zjawisk/wydarzeń oraz rozumienia współczesnego świata, a w przypadku zajęć konstytucyjnych poszerzenie wiedzy na temat historii idei konstytucjonalizmu oraz znaczenia konstytucji dla budowania i funkcjonowania państw demokratycznych. Uczniowie wzięli udział w rocznym cyklu warsztatów w dwóch grupach wiekowych:

- w grupie o profilu europejskim
- w grupie konstytucyjnej.

Zajęcia grupy europejskiej

Przyglądamy się Europie jako wspólnocie cywilizacyjnej, ale również jako różnorodności doświadczeń poszczególnych narodów i społeczności, realizujących wspólne marzenie o wolności i dobrobycie. Na podstawie lektur szukamy odpowiedzi na pytania o współczesne wyzwania stojące przed Europejczykami, o źródła ich historycznego sukcesu i dzisiejszej słabości. Chodzi o to, by zrozumieć różnorodność perspektyw i problemów wspólnej Europy (*unity in diversity*). Grupa europejska wraz z globalną uczestniczy w spotkaniach z zaproszonymi gośćmi oraz przygotowuje końcowe prezentacje jako trwały efekt rocznej pracy.

Warsztaty konstytucyjne

Cykl warsztatów dla młodzieży poszerzających wiedzę na temat historii idei konstytucjonalizmu oraz znaczenia konstytucji dla budowania i funkcjonowania państw demokratycznych - odwołując się do przykładów historycznych i współczesnych. Uczestnicy zajęć mieli okazję zdobyć wiedzę na temat roli konstytucji w budowaniu systemu demokratycznego, poznali przypadki i formy łamania porządku konstytucyjnego jako jednego z kluczowych wyznaczników systemów autorytarnych oraz totalitarnych - przykłady historyczne i współczesne.

Edycja 2019/2020

Jesienią 2019 r. rozpoczęła się kolejna edycja warsztatów historycznych. Uczestniczy w niej 20 uczniów, w dwóch grupach:

- globalnej
- europejskiej

b) STYPENDIA POMOSTOWE IM. BRONISŁAWA GEREMKA DLA STUDENTÓW KIERUNKÓW HUMANISTYCZNYCH

Fundacja im. prof. Bronisława Geremka wspólnie z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości oraz Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności przyznały 5 rocznych stypendiów wybitnym studentom kierunków humanistycznych. O stypendia mogły się ubiegać osoby z całej Polski w ramach stypendiów pomostowych Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

c) EDUKACJA EUROPEJSKA: Jak rozmawiać o Polsce w UE/o UE w Polsce ?

Celem projektu było opracowanie nowych narzędzi dydaktycznych na temat UE do wykorzystania przez wolontariuszy na zajęciach/warsztatach w całej Polsce z młodzieżą szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

1) Uczniowie, studenci oraz edukatorzy przygotowali dwa alternatywne scenariusze pod tytułem „Zjednoczeni w różnorodności. Ty i ja w UE" oraz „Pokój i rozwój". Dzięki nim edukacja europejska może być prowadzona w sposób nowatorski, dostosowany do języka ludzi młodych.

2) Scenariusze zostały zaprezentowane podczas konferencji/warsztatu w Warszawie, 22 lutego 2019. Wzięło w niej udział ponad 100 organizacji pozarządowych, wolontariuszy oraz edukatorów .

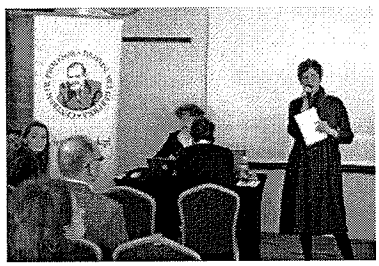

3) w Wałbrzychu, 10 maja 2019 podczas w/w debaty „Jak rozmawiać i uczyć o UE?", cf. punkt IV.

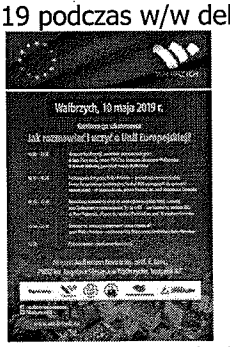

4) W Poznaniu, wraz z Centrum Inicjatyw Międzykulturowych, 19 marca 2019.

3) Działalność gospodarcza:

Fundacja w 2019r nie prowadziła działalności gospodarczej.

4)Teksty uchwał zarządu:

W roku 2019 Zarząd nie podejmował żadnych uchwał.

5) W roku 2019 Fundacja otrzymała:

- dotacje i darowizny na działalność statutową w wysokości :	458.161.84 zł
- dotacje celowe	0,00 zł
- pozostałe przychody operacyjne	0,00 zł
- przychody finansowe z odsetek lokat bankowych oraz różnic kursowych:	437,99 zł

Fundacja nie realizowała odpłatnych świadczeń w ramach swojej działalności statutowej.

6) Z otrzymanych kwot wydatkowano:

a) Koszty realizacji celów statutowych wyniosły:	585.441,16 zł.
b) Koszty administracyjne:	86.178.67 zł.
w tym:	
- zużycie materiałów i energii:	2.619,57zł.
- usługi obce (czynsz, telefony, konserwacje itp.):	38.942,57 zł.
- podatki i opłaty:	4.492,30 zł
- wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia:	30.991,37zł.
- amortyzacja	1.330,32zł.
- pozostałe	7.802,54zł.
c) Pozostałe koszty (operacyjne i finansowe)	213,23zł

7) Dane o:

a/ liczba osób zatrudnionych w fundacji na dzień 31.12.2019:	3
w tym :	
- Prezes i członek zarządu:	*2*
- administracja	*1*
b/ wynagrodzenia w łącznej kwocie *(bez umów zleceń)*:	103.063,64 zł
w tym: nagrody – 1.500,00zł, premii brak, innych świadczeń brak	
c/ roczne wynagrodzenia członków zarządu :	27.000,00 zł
w tym: nagrody – brak, wynagrodzenia dla członków RN - brak	
d/ wynagrodzenia z umów zleceń :	90.684,00zł
e/ udzielone pożyczki :	brak
f/ kwoty ulokowane na rachunkach bankowych:	
w Banku PKO SA w Warszawie oraz środki w kasie	110.526,50 zł.
g/ wartości nabytych obligacji, objętych udziałów lub akcji :	brak
h/ nabytych nieruchomościach :	brak
i/ nabytych pozostałych środkach trwałych	brak
j/ ogólna wartość aktywów według sprawozdania finansowego:	124.824,58zł
wartość zobowiązań	17.021,90 zł

8) Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe:

Fundacja w 2019r. nie prowadziła programów zleconych przez podmioty państwowe.

9) Informacja o rozliczeniach fundacji z budżetem i deklaracjach podatkowych:

Fundacja posiadała na dzień 31.12.2019r zobowiązania krótkoterminowe:
- składki do ZUS od wynagrodzeń pracowników za 12/2019 w wysokości 4.768,73zł.
- zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń pracowników PIT-4 za 12/2019 w wysokości 685,00zł.

Wszystkie zobowiązania, w tym wobec US i ZUS zostały opłacone w styczniu 2020r
Fundacja nie składała deklaracji podatkowych.

W 2019 roku w Fundacji nie przeprowadzono żadnych kontroli.

Na tym sprawozdanie zakończono

Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka
ul Wilcza 9a/7, 00-538 Warszawa
NIP 525 244 64 59, Regon 141716380
tel (22) 628 83 66